

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **ASTUR Jeseník s.r.o.**, IČO 268 23 209
sídlem Na Slatince 3279/3, Praha 10 – Záběhlice
zastoupen advokátem JUDr. Filipem Seifertem, MBA
Na Florenci 1332/23, Praha 1 – Nové Město

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2022, č. j. 32837/22/5100-41453-711866,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2022, č. j. 32837/22/5100-41453-711866, se ruší
a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Filipa Seiferta, MBA advokáta, a to do jednoho měsíce od právního moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správními orgány

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o návrhu žalobce na vyloučení majetku z daňové exekuce tak, že řízení zastavil podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu.
2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Zajišťovacím příkazem ze dne 27. 11. 2014, č. j. 6731794/14/2007-00540-108308 (dále jen „zajišťovací příkaz“), Finanční úřad pro hlavní město Prahu (dále jen „správce daně“) uložil společnosti QANTO CZ s.r.o., se sídlem Bubenská 8a/943, Praha 7 – Holešovice (dále jen „daňový dlužník“), povinnost, aby ve lhůtě do 3 pracovních dnů po oznámení zajišťovacího příkazu zajistila úhradu daně z přidané hodnoty za jednotlivá po sobě jdoucí zdaňovací období od ledna 2012 do června 2014, která nebyla dosud stanovena, složením jistoty na depozitní účet správce daně, a to v celkové výši 164 364 473 Kč. Daňový dlužník povinnost uloženou uvedeným zajišťovacím příkazem nesplnil.
4. Správce daně následně přistoupil k zahájení zajišťovací daňové exekuce. Předmětem exekučního příkazu ze dne 3. 12. 2014, č. j. 6834526/14/2007-00540-108308 (dále jen „exekuční příkaz“), byl mimo jiné i prodej movitých věcí, o nichž žalobce míní, že je jejich vlastníkem.
5. Návrhem na vyloučení majetku z daňové exekuce ze dne 18. 12. 2014 se žalobce domáhal vyloučení blíže určených movitých věcí (hotovosti, zboží a manipulační techniky) z předmětné exekuce.
6. Rozhodnutím ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1716729/15/2007-00540-108308, správce daně část navrhovaných movitých věcí (hotovost a zboží) nevyloučil z daňové exekuce. Ve zbývajících částech návrhu (manipulační technika) bylo správcem daně rozhodnuto, že o této bude vydáno samostatné rozhodnutí z důvodu, že toho času byly prověřovány skutečnosti mající vliv na určení vlastnického práva.
7. Proti rozhodnutí o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce brojil žalobce odvoláním.
8. V přípise ze dne 26. 10. 2015, č. j. 36486/15/5100-41453-711090, žalovaný informoval žalobce o souhlasu s výrokem rozhodnutí o návrhu na vyloučení majetku z exekuce, avšak na základě odlišného právního názoru. Žalovaný uvedl, že žalobce neprokázal, že při daňové exekuci prodejem movitých věcí byly sepsány a zajištěny mimo jiné předmětné movité věci.
9. Žalovaný odvolání žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 24. 11. 2015, č. j. 40268/15/5100-41453-711484 (dále jen „rozhodnutí o odvolání“). Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce správní žalobou.
10. Rozsudkem ze dne 31. 12. 2017, č. j. 9 Af 82/2014 – 92, Městský soud v Praze zamítl žalobu daňového dlužníka proti exekučnímu příkazu. Kasační stížnost proti tomuto Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 10. 3. 2020, č. j. 4 Afs 21/2018-104.

11. Rozsudkem ze dne 27. 3. 2019, č. j. 8 Af 12/2015 – 55, Městský soud v Praze vyhověl žalobě daňového dlužníka a zrušil zajišťovací příkaz. Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 1. 2022, č. j. 9 Afs 148/2019-49, potvrdil rozsudek městského soudu.
12. Následně rozsudkem ze dne 28. 4. 2022, č. j. 6 Af 9/2016 – 97 (dále jen „rozsudek sp. zn. 6 Af 9/2016“), Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí o odvolání a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Soud dospěl k závěru, že zrušení exekučního titulu (zajišťovacího příkazu) svědčí o nezákonnosti celé exekuce od samého počátku, a tím pádem i o nezákonnosti zajištění movitých věcí žalobce, resp. o nezákonnosti rozhodnutí o jeho návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce.
13. V nyní napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že je bezpodmínečně vázán závazným právním názorem městského soudu. Právní názor městského soudu je založen na prolomení principu fixace skutkového stavu s tím, že na dílčí řízení vzniknuvší v rámci daňové exekuce má zcela zásadní dopad jak zákonnost exekučního příkazu, tak i exekučního titulu. Stane-li se buď exekuční titul nebo (z něj se rekrutující) exekuční příkaz nezákonným, stává se tak en bloc nezákonnou celá daňová exekuce. Smysl a účel dalšího vedení dílčího řízení (incidenčního sporu v podobě řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce) tak již přestal od okamžiku, kdy bylo postaveno na jisto, že daňová exekuce je en bloc nezákonnou, existovat, resp. dodatečně odpadl předmět takového dílčího řízení. Žalovaný se tak dostal do procesní situace, kdy by měl rozhodovat o vyloučení majetku z daňové exekuce, která již neexistuje. Nelze však vyloučit z neexistující daňové exekuce nic, co bylo na jejím základě exekuvováno. Na základě právního názoru městského soudu tak již bylo bezpředmětným rozhodovat o předmětném návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce.

II. Obsah žaloby

14. Žalobce míní, že žalovaný byl vázán právním názorem soudu o nezákonnosti zajištění movitých věcí žalobce, resp. o nezákonnosti rozhodnutí o jeho návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. Žalovaný však odmítl věcně posoudit návrh žalobce, čímž mu fakticky znemožnil účinně bránit vlastnické právo ke svému majetku a zachoval nezákonný stav. Napadené rozhodnutí představuje nezákonné, nesrozumitelné, toliko formalisticky zdůvodněné omezení práv žalobce, které nemá oporu v právním řádu.
15. Žalobce opakuje, že zajištění movitých věcí, resp. jejich nevrácení, o které žalobce opakovaně žádal (a žádá), je nezákonné. Finanční správa měla aktivně postupovat tak, aby napravila své pochybení, a to včetně co nejpříznivější interpretace a aplikace právních norem. Žalovaný svým postupem fakticky znemožňuje žalobci domoci se svých věcí. Žalovaný se zároveň svým účelovým postupem odmítl zabývat jednotlivými námitkami žalobce obsaženými v jeho odvolání. Dle žalobce mělo být věcně rozhodnuto o jeho návrhu na vyloučení majetku z exekuce.
16. Žalobce namítá, že v dané věci nebylo možno aplikovat § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu, neboť dané řízení se nestalo bezpředmětným. Žalovaný přehlíží, že do dnešního dne nebyl exekuční příkaz formálně zrušen. Nadto nelze mluvit o neexistující exekuci, ale toliko o exekuci nezákonné, přičemž z logiky věci nic nemůže bránit tomu vyloučit věci z

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nezákonné exekuce. Na uvedeném nemůže nic změnit ani účelová dezinterpretace žalovaného ohledně prolomení fixace skutkového stavu. Žalovaný měl zohlednit skutkový stav, který existoval v době původního rozhodování. Žalobce zdůrazňuje, že předmětem daného řízení bylo posoudit, zda žalobci svědčí právo nepřipouštět exekuci majetku. Tento předmět řízení v žádném případě nemohl odpadnout, a to bez ohledu na celkovou nezákonnost dané exekuce. Mělo tak být rozhodnuto o vyloučení majetku z exekuce a de facto tak docíleno faktického navrácení předmětného majetku. Takto měl žalovaný posoudit otázku vlastnického práva žalobce k navrhovaným věcem.

17. Žalobce opakuje, že z právního názoru soudu vyplývá, že je nezbytné, aby byl nezákonně zabavený majetek navrácen žalobci. Žalobce poukazuje na rozhodování o soukromoprávních exekucích. Dle žalobce právní řád zásadně preferuje nápravu nezákonného zásahu do vlastnického práva naturální restitucí, tj. uvedením do předešlého stavu. Výklad žalovaného v rozporu s právním řádem umožňuje státu zabavit a následně si ponechat libovolný majetek.
18. Z napadeného rozhodnutí dle žalobce není konečně zřejmé, z čeho žalovaný dovozuje bezpředmětnost řízení, což zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný pominul otázku, zda žalobci svědčí k předmětným věcem právo nepřipouštět exekuci, a zda jsou věci v návrhu na vyloučení majetku dostatečně identifikované. Žalovaný také blíže neodůvodnil, proč na věc dopadá judikatura civilních soudů. Žalovaný se také chybně odmítl zabývat jednotlivými námitkami žalobce obsaženými v jeho odvolání

III. Vyjádření žalovaného

19. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že městský soud v rozsudku sp. zn. 6 Af 9/2016 svolil k prolomení fixace skutkového stavu (reflexe nezákonnosti exekučního titulu – zajišťovacího příkazu), takže správní orgán byl povinován k témuž. Žalobou napadené rozhodnutí plně konvenuje závaznému právnímu názoru.
20. Žalovaný uznává, že se nevypořádal s odvolacími námitkami. Byly však naplněny zákonné podmínky pro zastavení řízení pro bezpředmětnost a v takovém případě je nadbytečné odvolací námitky vypořádávat. Nelze proto v žádném případě hovořit o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí.
21. Žalovaný míní, že bezpředmětnost dalšího řízení (meritorního přezkumu) je absolutní. Žalobce má k dispozici tzv. žalobu z lepšího práva dle § 2991 občanského zákoníku. Nelze vyloučit majetek z nezákonné exekuce, neboť již neexistuje, ale toliko se jej domáhat skrze určovací žalobu (žalobu z lepšího práva). Daňové orgány nemohou vydat žalobci exekučovaný majetek, neboť u řízení o vyloučení majetku absentuje předmět řízení (odpadl), a jeho vlastnické právo navíc nebylo postaveno najisto. Žalovaný dodává, že v případě nezákonnosti daňové exekuce se vrací exekučovaný majetek daňovému dlužníkovi, a nikoliv tomu, kdo podal návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce.
22. K dotazu soudu ohledně zastavení předmětné exekuce následně žalovaný v podání ze dne 31. 1. 2023 sdělil, že mobiliární exekuce se skládá obecně ze dvou částí: nařízení exekuce a jejího provedení. A pouze do okamžiku provedení exekuce ji lze zastavit. Dále konstatoval, že shledal-li soud nezákonný (zrušený) exekuční titul neexistujícím, žalovaný per analogiam hovoří o dané daňové exekuci jako o exekuci neexistující, tj. o mobilární daňové exekuci, která již byla provedena (ukončena) a posléze shledána nezákonnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Vyloučení majetku z daňové exekuce má efekt pouze tehdy, nedošlo-li k ukončení daňové exekuce jejím provedením (finalizací). Pakliže je hlavní řízení skončeno (provedení exekuce) nebo po jeho skončení shledáno nezákonným, vedení řízení o vyloučení majetku z daňové exekuce postrádá svůj smysl, neboť se jedná o řízení akcesorické, které má existenční vazbu na řízení hlavní.

IV. Argumentace při jednání

23. Žalobce při jednání zdůraznil, že pokud byla postavena na jisto nezákonnost celé exekuce, musí být nezákonným také zajištění věcí a majetku žalobce. Dle žalobce žalovaný dezinterpretoval závěry rozsudku sp. zn. 6 Af 9/2016 a nerespektoval zde vyslovený právní názor. Žalobce míní, že žalovaný měl meritorně rozhodnout o jeho návrhu a nemohl řízení zastavit pro bezpředmětnost. Žalobce namítl, že v napadeném rozhodnutí absentuje odkaz žalovaného na konkrétní judikaturu civilních soudů. Odkazy obsažené ve vyjádření k žalobě jsou pak nepřiléhavé. Žalobce odmítl, aby byl povinen podávat civilní žaloby, pokud důsledně hájí svá práva v předmětném řízení o vyloučení věcí z daňové exekuce. Žalovaný by měl napravit své pochybení a vydat žalobci věci, vůči nimž disponuje vlastnickým právem.
24. Žalovaný při jednání zopakoval, že pokud byl prohlášen za nezákonný exekuční titul, stala se tím nezákonná též celá exekuce. A za této situace bylo bezpředmětné rozhodovat o návrhu žalobce.
25. K dotazu soudu žalovaný uvedl, že nemá informace o tom, zda byla předmětná daňová exekuce (ve vztahu k věcem požadovaným žalobcem) provedena či nikoli. Spíše se klonil k názoru, že provedena nebyla. Žalobce rovněž nebyl schopen říci, zda došlo k provedení daňové exekuce, opět však zdůraznil, že bylo na místě, aby žalovaný jeho návrh meritorně posoudil.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

26. Soud dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
27. Podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu správce daně rozhodnutím řízení zastaví, jestliže se řízení stalo bezpředmětným.
28. Za bezpředmětné je třeba považovat takové řízení, ve kterém již není o čem rozhodovat, neboť absentuje předmět řízení – a jakýkoliv další procesní postup by k ničemu nevedl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2014, č. j. 6 As 38/2014 – 14). Pojem „podání se stalo bezpředmětným“ ve smyslu § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu je nutno vyložit tak, že o takovém podání již nelze rozhodnout ve věci samé, respektive nelze posoudit, zda z věcného hlediska bylo důvodným či nikoli (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2014, č. j. 11 Af 22/2013 – 80).
29. V nyní projednávané věci se žalobce svým návrhem domáhal vyloučení majetku z daňové exekuce. Po vrácení věci městským soudem (na základě rozsudku sp. zn. 6 Af 9/2016) žalovaný dospěl k závěru, že řízení je na místě zastavit, protože nelze vyloučit věci z daňové exekuce, pokud byla tato daňová exekuce označena za nezákonnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

30. Podle § 179 odst. 1 daňového řádu po nařízení daňové exekuce správce daně na návrh osoby, které svědčí právo k majetku nepřipouštějící provedení exekuce nebo osoby, které je exekučním příkazem ukládána povinnost ohledně takového majetku, popřípadě z moci úřední, rozhodnutím vyloučí z daňové exekuce majetek, kterému svědčí právo nepřipouštějící provedení exekuce.
31. Z jazykové interpretace citovaného ustanovení vyplývá, že návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce lze podat toliko po nařízení daňové exekuce a toliko ohledně majetku, vůči kterému je exekučním příkazem ukládána povinnost. Z uvedeného vyplývá, že pouze pokud daňová exekuce nadále trvá, může být návrh na vyloučení věcí z daňové exekuce podán, respektive o něm může být rozhodnuto. Jestliže však v exekučním řízení odpadnou veškeré dříve vyžadované povinnosti (typicky úhrada dlužné částky), či je již účel exekuce naplněn (exekuce byla provedena), není důvod posuzovat návrh vyloučení věcí z daňové exekuce.
32. Uvedenému výkladu odpovídá také systémová interpretace. Ustanovení § 179 daňového řádu obsahuje speciální úpravu oproti § 267 občanskému soudnímu řádu, tedy institutu excindační žaloby. Účelem citovaného ustanovení (obdobně jako § 267 občanského soudního řádu) je poskytnout právní ochranu osobám, které mají k majetku (k věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám), jenž byl postižen výkonem rozhodnutí (exekucí), takový právní vztah, který nepřipouští, aby nařízený výkon rozhodnutí (exekuce) byl proveden a aby se tak postižený majetek stal zdrojem pro uspokojení oprávněného. Je tak chráněno především vlastnické právo osoby, které svědčí právo k majetku, jež má být postižen provedením exekuce. Stále však platí, že návrh na vyloučení věcí z exekuce má své místo pouze tehdy, pokud je skutečně vedeno exekuční řízení. Pokud exekuční daňové řízení vedeno není, nedochází k ohrožení vlastnického práva oprávněné osoby ze strany daňových orgánů, a proto daňové orgány nemohou rozhodnout o vyloučení majetku z daňové exekuce. Existence daňové exekuce podmiňuje rozhodování o tomto návrhu.
33. V nyní projednávané věci je postaveno na jisto, že v době nynějšího rozhodování žalovaného došlo ke zrušení exekučního titulu (zajišťovacího příkazu), na jehož základě byl vydán exekuční příkaz. Proto také zdejší soud ve věci sp. zn. 6 Af 9/2016 dospěl k závěru, že zrušení exekučního titulu svědčí o nezákonnosti celé exekuce od samého počátku, a tím pádem i o nezákonnosti zajištění movitých věcí žalobce, resp. o nezákonnosti rozhodnutí o jeho návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. S uvedeným závěrem se i nyní rozhodující senát ztotožňuje, v napadeném rozhodnutí jej akceptoval též žalovaný a nikterak jej nerozporuje ani žalobce. Podstatou sporu žalobce a žalovaného je však otázka, zda nastalý skutkový vývoj mohl ústit v zastavení řízení podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. A soud dospěl k závěru, že žalovaný takto postupovat nemohl.
34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že smysl a účel dalšího vedení incidenčního sporu v podobě řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce přestal od okamžiku, kdy je postaveno na jisto, že daňová exekuce je en bloc nezákonnou, existovat, resp. dodatečně odpadl předmět takového dílčího řízení. Jakkoli je toto konstatování zřejmé a osvětluje důvody rozhodnutí, proč napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné, tak soud nepovažuje vyslovené závěry za správné, neboť za daného stavu věci nebylo postaveno na jisto, že probíhající řízení o návrhu na vyloučení věcí z daňové exekuce je skutečně bezpředmětné.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

35. Soud míní, že nelze zastavit řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce pro bezpředmětnost pouze z důvodu nezákonnosti exekučního řízení. Zrušením exekučního titulu automaticky nedochází k zastavení exekučního řízení, a proto ani nelze pouze a jen ze zrušení exekučního titulu dovozovat bezpředmětnost rozhodování o návrhu na vyloučení věcí z téhož exekučního řízení. Klíčová skutečnost pro konstatování bezpředmětnosti řízení totiž netkví ve zrušení exekučního titulu v navazujícím soudním řízení, respektive v prohlášení jeho nezákonnosti, nýbrž v (ne)existenci exekučního řízení.
36. Zastavit řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce pro bezpředmětnost by bylo možné v první řadě v okamžiku, kdy dojde k zastavení daňové exekuce, protože vylučovací řízení je ze své podstaty procesně navázané na skutečnost, že exekuce stále probíhá (viz výše). Soud přitom odkazuje na § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu, dle něhož správce daně daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky. Mezi zákonné podmínky nařízení exekuce je také existence exekučního titulu ve smyslu § 176 odst. 1 daňového řádu jakožto předpokladu a podmínka vymáhání nedoplatku. Jestliže tedy dojde ke zrušení exekučního titulu, nezbývá než daňovou exekuci zastavit. Z vyjádření žalovaného v průběhu soudního řízení však vyplynulo, že předmětné daňové řízení zastaveno nebylo, protože soud nemohl konstatovat, že by z tohoto důvodu bylo na místě zastavení řízení o návrhu žalobce na vyloučení věcí z daňové exekuce.
37. V této souvislosti soud přiměřeně odkazuje na závěry dřívější judikatury, dle níž pouze v případech, kdy je řízení o vyloučení věcí z daňové exekuce zcela nadbytečné, je na místě, aby odvolací orgán řízení zastavil pro bezpředmětnost podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Jestliže však existuje důvod, pro který má rozhodnutí o odvolání význam, nelze takto postupovat. A tímto důvodem může rovněž být zachování práva vlastníka či držitele zástavy na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím celního orgánu o zajištění zástavy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Afs 149/2015 – 36). Judikatura takto obecně tenduje k přísnému posouzení podmínek pro zastavení dílčího řízení vedeného v rámci exekučního daňového řízení (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2014, č. j. 6 As 38/2014 – 14, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2022, č. j. 62 Af 93/2019 – 52). I z těchto důvodů soud míní, že především zastavení daňové exekuce může vést k zastavení dílčího řízení spjatého s touto exekucí řízení pro bezpředmětnost. Soudní rozhodnutí o nezákonnosti exekučního titulu či exekučního příkazu může mít dozajista vliv na posouzení oprávněnosti nároku na vyloučení věcí z daňové exekuce, samo o sobě však nesvědčí bezpředmětnosti řízení, neboť do zastavení exekuce předmět tohoto řízení obecně nadále trvá.
38. Druhý případ, kdy by bylo možno uvažovat o zastavení řízení o vyloučení majetku z daňové exekuce, by představovala situace, kdy by v době rozhodování daňového orgánu již dotčená daňová exekuce neprobíhala, neboť již byla provedena. Soud opakuje, že řízení o návrhu na vyloučení věcí z daňové exekuce je striktně spjata se samotnou daňovou exekucí, takže v případě, kdy by již exekuční řízení neprobíhalo, muselo by být také zastaveno řízení o dílčím (incidenčním) návrhu. Na uvedeném by nic neměnilo, pokud by z rozsudků soudu vyplynulo, že dříve vedená exekuce probíhala na základě nezákonného exekučního titulu. Klíčovou skutečností by totiž nebyla ona nezákonnost exekuce, ale její faktická neexistence z důvodu jejího dřívějšího provedení. A z neexistující exekuce (na rozdíl od nezákonné) nelze vyloučit jakýkoli majetek dle § 179 daňového řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

39. V průběhu soudního řízení (především při ústním jednání) však žalovaná konstatovala, že není zpravena o tom, že by již skutečně byla předmětná daňová exekuce ve vztahu k žalobcem požadovaným věcem provedena. Za této situace tedy nebyl naplněn ani tento důvod zastavení řízení o návrhu žalobce na vyloučení věci z daňové exekuce pro bezpředmětnost. Žalovaný neověřil, že není na místě jakkoli návrh žalobce posuzovat, neboť již byl proveden účel hlavního (exekučního) řízení, přestože pouze v tomto případě (a při zastavení exekučního řízení) by bylo možno považovat za nadbytečné rozhodovat o incidenčním návrhu žalobce.
40. Soud proto uzavírá, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení dle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Žalovaný pochybil, pokud dostatečně neposoudil, zda absentuje předmět řízení, takže by jakékoli vedení dalšího řízení bylo nadbytečné. K zastavení řízení dle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu by mohl žalovaný přistoupit tehdy, pokud by byla daňová exekuce zastavena nebo provedena. K zastavení daňové exekuce však nedošlo a její provedení, jak vyplynulo z vyjádření žalovaného při jednání, dostatečně neověřil. Zde soud zdůrazňuje, že žalovaný zajisté disponuje možnostmi, jak se dotázat správce daně na stav a průběh předmětného daňového exekučního řízení. Nemůže se proto dovolávat skutečnosti, že on sám daňovou exekuci nevede.
41. Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepochybil, pokud věcně neposuzoval návrh žalobce, neboť obecně platí, že k věcnému posouzení návrhu se nepřistoupí, pokud je řízení procesně zastaveno. Jestliže žalovaný dospěl k závěru, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro vedení dalšího řízení a řízení zastavil, byl povinen ve svém rozhodnutí osvětlit pouze důvody tohoto zastavení. Jakékoli meritorní posouzení návrhu by překračovalo meze rozhodování žalovaného. Uvedený postup nelze označit za formalistický, neboť plně odpovídá rozdílu mezi procesním a meritorním rozhodováním. Pouze při meritorním (věcném) rozhodování se daňový orgán zabývá podstatou návrhu, zatímco při procesním zastavení řízení podstatu návrhu pomíjí. Proto také nebylo na místě, aby žalovaný vypořádával jednotlivé odvolací námitky žalobce, které směřovaly k meritu věci. Uvedené však nic nemění na nesprávnosti závěru žalovaného o zastavení řízení dle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu.
42. Soud dále na okraj uvádí, že souhlasí se žalovaným, že řízení o vyloučení majetku z daňové exekuce nemůže být chápáno jako řízení, v němž by měly být primárně řešeny vlastnické spory mezi daňovým dlužníkem a třetí osobou (zde žalobcem). Jestliže by byla daňová exekuce zastavena před jejím provedením, přechází zajištěný majetek zpět do dispozice daňového dlužníka. Pokud již exekuce byla provedena a následně byla soudy konstatována její nezákonnost, tak ani v tomto případě není stát oprávněn si ponechat dříve exekuvované věci či výtěžek z nich. Je tedy naprosto mylné tvrzení žalobce, že by stát takto mohl zabavit a následně si ponechat libovolný majetek, respektive že by žalobce nedisponoval možnostmi domoci se účinné ochrany svého vlastnického práva. Žalobce by vždy měl možnost podat žalobu z lepšího práva. Pokud by řízení bylo po právu zastaveno a žalobce by mínil, že disponuje vlastnickým právem k některým dříve zajištěným věcem, nezbylo by mu však, než své vlastnické právo bránit v soukromoprávním sporu s daňovým dlužníkem, žalovaným či jinou osobou.
43. Jestliže žalobce zpochybňuje prolomení fixace skutkového stavu, rozporuje především závěry rozsudku sp. zn. 6 Af 9/2016. S těmi se však nyní rozhodující senát v plné míře ztotožňuje a na ně v podrobnostech odkazuje. Nadto soud uvádí, že podstatou nyní projednávané věci je posouzení, zda žalovaný mohl zastavit řízení o návrhu žalobce pro Shodu s prvopisem potvrzuje X.

bezpředmětnost. V tomto řízení tedy žalovaný zohlednil především skutečnost, že již dříve soudy prohlásily exekuční titul (zajišťovací příkaz) za nezákonný a rovněž tak rozhodly o nezákonnosti původní rozhodnutí o nevyhloučení věci z daňové exekuce. Takto tedy žalovaný správně hodnotil procesní situaci ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, byť ve výsledku dospěl k nesprávným právním závěrům.

VI. Závěr

44. Žalobce se svými námitkami tedy uspěl. Městský soud proto žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Takto žalovaný bude muset ověřit stav vedené daňové exekuce a pouze při shora definovaných předpokladech bude moci přistoupit k zastavení exekučního řízení pro bezpředmětnost. V opačném případě bude muset meritorně posoudit návrh žalobce, přičemž bude hledět na závěry judikatury, dle nichž musí být podmínky pro zastavení dílčího řízení vedeného v rámci exekučního daňového řízení vykládány striktně.
45. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Úspěšný žalobce má nárok na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, účast při jednání nepřesahující dvě hodiny) po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna se dále zvyšuje o částku 2 142 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty. Celkem tedy žalobci náleží náhrada ve výši 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Praha, 15. února 2023

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.